

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI

WYTYCZNE Z ZAKRESU WDRAŻANIA PROCEDUR ADMINISTRACYJNYCH WSPIERAJĄCYCH OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Wytyczne powstały w ramach projektu pn. „Kompleksowy program wsparcia osób z niepełnosprawnościami w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy” (nr POWR.03.05.00-00-A079/19), dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Akty prawne, w oparciu, o które utworzono niniejsze wytyczne:

Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjęta 13 grudnia 2006 r.

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, Dz.U. 2020 poz. 2156

Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, Dz.U. 2021 poz. 857

Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r., w sprawie studiowania osób niepełnosprawnych

Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r., w sprawie wyrównywania szans dostępu do edukacji

Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, M.P. 2021 poz. 218

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, M.P. 1997 nr 50 poz. 475 z późn. zm.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, M.P. 2012 poz. 991 z późn. zm.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Dz.U. 2019 poz. 1696 z późn. zm.

Ustawa o języku migowym i innych środkach komunikowania się, Dz.U.2017.0.1824 z późn. zm.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz.U. z 1997 r. nr 123, poz. 776 z późn. zm.

Regulamin przyznawania świadczeń dla studentów z niepełnosprawnościami Wyższej Szkoły Gospodarki.

I. ANALIZA SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Bazując na danych Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy oraz Biura ds. Osób Niepełnosprawnych WSG przed przystąpieniem projektu „Kompleksowy program wsparcia osób z niepełnosprawnościami w WSG w Bydgoszczy” WSG funkcjonowało w oparciu o następujące akty prawne:

- Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r., w sprawie studiowania osób niepełnosprawnych
- Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r., w sprawie wyrównywania szans dostępu do edukacji
- Program dla osób z niepełnosprawnościami „Niepełnosprawni – pełnosprawni na studiach”

Przed wdrożeniem projektu stwierdzono brak wiedzy dotyczącej powyższych aktów prawnych regulujących sytuację z niepełnosprawnościami na uczelni u 57% wykładowców oraz 61% studentów biorących udział w badaniu.

Celem niniejszych wytycznych jest zwiększenie funkcjonalności procedur w obszarze administracyjnym wspierającym osoby z niepełnosprawnościami w obszarach:

- dostępności cyfrowej,
- dostępności architektonicznej,
- standardów obsługi,
- świadomości o potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- koordynacji administracyjnej.

Niniejsze wytyczne, powstały w celu zapewnienia wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i w oparciu o dotychczasowe doświadczenia oraz dobre praktyki wypracowane na przestrzeni lat przez Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy.

Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami przestrzeni i warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia jest jednym z podstawowych zadań uczelni a opracowanie wytycznych z zakresu wdrażania procedur administracyjnych wspierających osoby z niepełnosprawnościami to jeden z niezbędnych etapów na drodze do celu uzyskania zgodności z uczelnianymi standardami i potrzebami.

Aby zapewnić uporządkowany i łatwy dostęp do informacji potrzebnym osobom z niepełnosprawnościami istotne jest, aby w znacznej mierze komunikaty, procedury i dokumenty opublikowane zostały na dostosowanej do ich potrzeb stronie internetowej, a ponadto, aby wewnątrzuczelniane ustalenia w tym zakresie systematycznie były podawane do wiadomości pracowników Uczelni.

II. KIERUNKI DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZNIWELOWANIE WYSTĘPUJĄCYCH BARIER

1. Dostosowanie strony internetowej <http://www.niepelnosprawni.byd.pl/> – do międzynarodowych standardów dostępności cyfrowej.
2. Przebudowa układu treści na stronie internetowej www.niepelnosprawni.byd.pl i utworzenie przejrzystego menu strony.
3. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami możliwości elektronicznego wypełniania wniosków i pism.
4. Szkolenie i instruowanie kadr WSG w zakresie tworzenia przestrzeni do edukacji, współpracy i obsługi osób z niepełnosprawnościami.
5. Systematyczne komunikowanie zmian, nowości, dostosowań, imprez i usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

III. STAN DOCELOWY, KTÓRY MA ZOSTAĆ OSIĄGNIĘTY DZIĘKI WDRAŻANYM PROCEDUROM

1. Podniesienie standardu dostępności cyfrowej strony internetowej www.niepelnosprawni.byd.pl do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w taki sposób, aby ułatwić korzystanie osobom z różnymi trudnościami i dysfunkcjami np. wzroku, słuchu, ruchu, ale też z zaburzeniami poznawczymi. Nowy standard umożliwi korzystanie ze strony internetowej poprzez wszystkie przeglądarki i na różnych typach urządzeń w sposób dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
2. Ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami zapoznania się ze wszystkimi działaniami Biura ds. Osób z Niepełnosprawnych WSG poprzez stworzenie przyjaznego układu i menu strony internetowej www.niepelnosprawni.byd.pl.

3. Transparentna prezentacja procedur administracyjnych na stronie internetowej i zabieg umieszczenia w kilku łatwo dostępnych miejscach zasad i wniosków, dzięki którym użytkownik z łatwością odszuka i wyświetli istotne treści.
4. Umożliwienie elektronicznego wypełniania wniosków i pism.
5. Systematyczne kształcenie i uwrażliwianie kadr uczelni w zakresie edukacji, współpracy i obsługi osób z niepełnosprawnościami.
6. Gwarancja pełnego udziału osób z niepełnosprawnościami z zasobów bibliotecznych WSG.
7. Działania uczelni wzmacniające poczucie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami i współpracę w kształtowaniu pozytywnych relacji z osobami z niepełnosprawnościami, pozwalających na sprawne funkcjonowanie w społeczności środowisku akademickim.

IV. WYTYCZNE

Niniejsze wytyczne, wynikają bezpośrednio ze wskazanych w punkcie II niniejszego dokumentu kierunków działań (w szczególności kierunek nadrzędny, tj.: Dążenie do podniesienia jakości obsługi administracyjnej, udzielanej przez WSG za pośrednictwem Biura ds. Osób Niepełnosprawnych osobom z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności w kontekście koordynacji, współpracy, obiegu informacji i realizacji wsparcia.), a ich efektem ma być stan docelowy, opisany w punkcie III niniejszego dokumentu (w szczególności cel nadrzędny: organizacja i koordynacja szeregu usług mających na celu zapewnienie dostępności).

Należy podkreślić, aby wskazane wytyczne zastosować w połączeniu z działaniami prowadzonymi przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Należy pamiętać, o konieczności konsultowania wszelkich zapisów odnoszących się do osób z niepełnosprawnościami w dokumentach normatywnych, strategiach oraz treściach marketingowych i promocyjnych przez Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Wytyczne powinny zostać zintegrowane z „Regulaminem przyznawania świadczeń dla studentów z niepełnosprawnościami Wyższej Szkoły Gospodarki”, założeniami programu „Niepełnosprawni – Pełnosprawni na studiach” oraz pozostałymi regulacjami dotyczącymi wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Wytyczne:

I. Kierunek działań: Podniesienie standardu dostępności cyfrowej strony internetowej www.niepelnosprawni.pl do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja m.in. poprzez:

Dostosowanie treści internetowych do standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami WC3 zgodnie z wytycznymi WCAG 2.1, opierającymi się na 4 filarach:

- a) postrzegalności,
- b) funkcjonalności,
- c) zrozumiałości,
- d) kompatybilności.

Powyższe zasady to nie reguły techniczne a wskazówki, które prezentują podejście uwzględniające różnorodne potrzeby użytkowników z ograniczeniami wynikającymi z niepełnosprawności np. m.in. wzroku i ruchu np. braku możliwości użycia myszy przy wyłącznym użyciu klawiatury, potrzeby powiększania widoku stron lub zmiany koloru, aby zobaczyć w lepszym stopniu prezentowane treści.

Zasady WCAG 2.1 powinny zostać wprowadzone wg założeń wskazanych w Serwisie Rzeczypospolitej Polskiej www.gov.pl, zakładce Zarządzanie Dostępnością Cyfrową opisanych w skrócie pod adresem: <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-pl/>, a szczegółowo pod adresem: <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-pl/>.

Dzięki wdrożeniu WCAG 2.1 tych wytycznych sprawi, że treści będą bardziej dostępne dla szerszego grona osób z niepełnosprawnościami, w tym dla osób niewidomych i słabowidzących, głuchych i niedosłyszących, osób z niepełnosprawnością ruchową, z zaburzeniami mowy, nadwrażliwością na światło, osób z niepełnosprawnościami złożonymi, a także dla niektórych osób mających trudności w uczeniu się i ograniczenia poznawcze; ale nie zaspokoi potrzeb każdego użytkownika z niepełnosprawnością. Niniejsze wytyczne dotyczą dostępności treści internetowych na komputerach stacjonarnych, laptopach, tabletach i urządzeniach przenośnych. Wprowadzenie wytycznych w życie, sprawi również, że treści internetowe będą często bardziej użyteczne dla użytkowników w ogóle.

II. Kierunek działań: Przebudowa układu treści na stronie internetowej www.niepelnosprawni.byd.pl i utworzenie przejrzystego menu strony.

Realizacja poprzez:

Uporządkowanie istniejących i dodanie nowych treści na www.niepelnosprawni.pl po utworzeniu przejrzystego menu wg poniżej zalecanego schematu mapy strony:

1. Zakładka: O nas

Rozwijane podmenu:

- Zasady działania Biura ds. osób z niepełnosprawnych
- Aktualności
- Czym jest niepełnosprawność
- Podstawy prawne

2. Zakładka: Usługi

Rozwijane podmenu

- Informacje ogólne
- Mapa – dostępność budynków WSG
- Adaptacja materiałów
- Asystenci - usługi
- Biblioteka – usprawnienia w dostępie do zasobów
- Wsparcie dorady zawodowego
- Wsparcie specjalistów
- Konsultacje sprzętowe

3. Zakładka: Dla studentów

Rozwijane podmenu:

- Korzystanie z usług BON – informacje ogólne
- Rejestracja w BON
- Bezpieczeństwo danych osobowych
- Dokumentacja medyczna – wymogi
- Dokumenty i wnioski
- Stypendia
 - O stypendiach dla osób z niepełnosprawnościami
 - Procedura składania wniosku
 - Regulamin przyznawania świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami
- Asystenci
- Dyżury doradców BON
- Wypożyczalnia sprzętu

- W-F
- Informacja o usługach dla
 - Studentów z niesprawnością narządu ruchu
 - Studentów niewidomych i słabowidzących
 - Studentów głuchych i słabosłyszących
 - Studentów z trudnościami z obszaru zdrowia psychicznego i specyficznymi trudnościami w uczeniu się np. z dysleksją
- Indywidualna organizacja studiów
- Dostosowanie egzaminów i zaliczeń
- Zrzeszenie studentów niepełnosprawnych
- Sport studentów niepełnosprawnych
- Aktywny samorząd

4. Zakładka: Dla kandydatów

Rozwijane podmenu:

- Informacje ogólne
- Program Niepełnosprawni - Pełnosprawni na studiach
- Ankieta rejestracyjna w BON
- Dokumenty i wnioski
- Zrzeszenie studentów niepełnosprawnych
- Sport studentów niepełnosprawnych

5. Zakładka: Wnioski i dokumenty

Wskazania: Należy udostępnić kandydatom i studentom składanie pobieranie i składanie wniosków również w formie online – szersze omówienie w III Kierunku działań niniejszego dokumentu.

Rozwijane menu:

- Informacje ogólne
- Wniosek o użyczenie sprzętu z biura ds. osób z niepełnosprawnościami
- Deklaracja uczestnictwa w indywidualnej organizacji studiów
- Harmonogram indywidualizacji procesu studiowania – indywidualna organizacja studiów
- Wniosek o dostosowanie formy egzaminu/zaliczenia

- Wniosek o przyznanie wsparcia
- Regulamin przyznawania świadczeń dla studentów z niepełnosprawnościami
- Wniosek o zastosowanie dodatkowych urządzeń technicznych na zajęciach dydaktycznych
- Oświadczenie o wyłącznie osobistym wykorzystaniu nagrań
- Wniosek o wypożyczenie książek z biblioteki
- Wniosek o zastosowanie alternatywnych form zaliczenia
- I inne.

6. Zakładka: Dostępność

Rozwijane menu:

- Dostępność budynków WSG – mapa kampusu
- Projekt Kompleksowy program wsparcia osób z niepełnosprawnościami w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy
- Szkolenia
- Pełnomocnik Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami - kontakt

7. Zakładka: Kontakt

- Dodanie możliwości zapisania się na otrzymywanie newslettera.

8. Wskazania: aktualizacja danych i podanie informacji o wszystkich możliwych formach kontaktu, także online.

9. Strona główna – wskazania:

- Dodanie logotypu social mediów, w których społeczność akademicka WSG ma swój fanpage np. dodanie logotypu i przekierowanie do Facebook Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych WSG.
- Podział strony głównej w taki sposób, aby znalazły się na niej kluczowe i na podstawie wiadomości otrzymanych z Biura ds. Osób Niepełnosprawnych najczęściej poszukiwane informacje takie jak:
 - szybki kontakt
 - aktualności
 - komunikaty.

III. Kierunek działań: Umożliwienie elektronicznego wypełniania wniosków.

Realizacja poprzez:

Na stronie www.niepełnosprawni.byd.pl w zakładce „Wnioski i dokumenty” należy umieścić wszystkie formularze, wnioski i inne dokumenty dotyczące korzystania ze wsparcia Biura ds. Osób Niepełnosprawnych.

W celu zapewnienia przejrzystości dokumenty należy podzielić na bloki tematyczne wg zagadnień

- Informacje ogólne - w części informacyjnej zakładki „Wnioski i dokumenty” należy zamieścić informacje i wprowadzające, które zapoznają odbiorcę z optymalnym obiegiem dokumentów np.:
 - w przypadku napotkania problemów z dostępnością cyfrową udostępnianych dokumentów prosimy o kontakt z pracownikiem Biura ds. Osób Niepełnosprawnych;
 - zachęcamy do korzystania z formularzy on-line, które umożliwiają zdalne przeprowadzenie procesu przyznania wsparcia (korzystanie z papierowych formularzy wymaga ich odręcznego podpisania oraz dostarczenia do BON osobiście lub drogą pocztową);
- Formularze rejestracyjne,
- Indywidualna organizacja studiów,
- Usługi i wsparcie indywidualne,
- Wypożyczania sprzętu,
- Deklaracje.

Wskazania: do dokumentu „Regulamin przyznawania świadczeń należy stworzyć i załączyć procedurę składania wniosków online tzw. „krok po kroku”.

IV. Kierunek działań: Szkolenie i instruowanie kadr WSG w zakresie tworzenia przestrzeni do edukacji, współpracy i obsługi osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja poprzez:

- Szkolenia dla pracowników i współpracowników WSG z zakresu zagadnień związanych z nauczaniem, obsługą i współpracą z osobami z niepełnosprawnościami;

- Udostępnienie na platformie pracowniczej WSG materiałów dla pracowników oraz wykładowców m.in. z zakresu:
 - savoir vivre w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami,
 - udogodnień WSG dla osób z niepełnosprawnościami,
 - wskazówek dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami niesłyszącymi i słabosłyszącymi,
 - wskazówek dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami niewidomymi i słabowidzącymi,
 - wskazówek dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami z niepełnosprawnością mowy,
 - wskazówek dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne ze studentami z niepełnosprawnością ruchową.

V. Kierunek działań: Systematyczne komunikowanie zmian, nowości, dostosowań, imprez i usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja poprzez:

- Bieżące informowanie na stronie internetowej WSG www.niepełnosprawni.byd.pl aktualności, zmian, nowości, dostosowań, atrakcji i usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.
- Cykliczna wysyłka newslettera informacyjnego do studentów, absolwentów i pracowników podnoszącego świadomość wielości działań, zawierających informacje o możliwościach, pomocy i aktywnościach dla społeczności akademickiej osób z niepełnosprawnościami.